

F. t. l. om arbejderbeskyttelse.

Det er således bestemt, at hvor der ikke til det fri er tilstrækkelig mange let passable vinduer, døre eller luger, hvis nederste rand ligger 3 m eller derunder fra jordlinjen, skal der være udgang ad mindst *to af hinanden uafhængige trapper*, af hvilke mindst een skal være indbygget i brandsikker trappeeskakt af forsvarlig vægtykkelse og have en efter forholdene passende bredde, medens den anden kan være påsat bygningen udvendig, alene indrettet som nødmiddel til brug under farefulde forhold.

Bestemmelsen i slutningen af første punktum begrundes med de hyppige ulykker ved fald i *gruber, fordybninger* o. lign. Kravet om, at *minegange* skal være forsvarlig udført og vedligeholdt, er foranlediget ved, at der her i landet forekommer enkelte tilfælde af minedrift, f. eks. kalkgruber.

Gulves tilstand er ofte årsag til alvorlige ulykkestilfælde, f. eks. ved fald i huller eller ujævnheder, ved at bedriftsmidler og materialer, der er opstillet på skrå eller ujævne gulve, vælter, ved udgliden og fald på glatte gulvflader eller gulve, hvor der henligger affald, hvis fjernelse er vanskeliggjort ved gulvenes dårlige tilstand. Medens der ikke i fabrikloven findes regler om gulve bortset fra bestemmelsen i lovens § 14, stk. 1, om, at gulvene i arbejdsrummene i nærheden af maskiner og fordybninger, i hvilke dele af drivværket bevæger sig, enten skal holdes således rene, at olie og smørelse ikke gør dem slibrige, eller bestrøs med sand el. lign., er det i lovforslaget udtalt, at gulve skal holdes i sådan stand, at fare for fald er tilbørlig afværget, og at materialer eller færdige produkter kan transporteres sikkert. Her ved tilsigtes ikke blot at forebygge fald på glatte gulve i nærheden af maskineri, men at gulve i det hele skal holdes i tilbørlig stand, herunder at de renholdes, og at affald fjernes. Tilføjeisen om, at materialer eller færdige produkter skal kunne transporteres sikkert, er indsat i det oprindelige udkast. Tilføjeisen er i overensstemmelse med en regel i „Model Code“.

Hvad angår *belysningsbestemmelsen* bemærkes, at en almindelig regel om, at arbejdsstedet, færdselsveje og trapper af hensyn til ulykkesfare skal være forsvarlig belyst, ikke findes i fabrikloven, dog at det i § 14, stk. 2, hedder, at ethvert rum, hvori der er opstillet en maskine, som betjenes af arbejdere, under hele arbejdstiden skal være således oplyst ved dagslys eller kunstig belysning, at alle løbende dele af maskinen, som under driften kan medføre fare for arbejderne, tydeligt kan iagttages. Da er-

faringerne fra indtrufne ulykkestilfælde imidlertid har vist, at en utilstrækkelig belysning hyppigt er anledning til ulykker, er der i forslaget optaget en bestemmelse om belysningen. Af bestemmelsen følger bl. a., at belysningen skal være blødfri, og at kunstig belysning i rum, i hvilke der findes eller kan udvikle sig eksplosive eller let antændelige luftarter, dampe eller støv, skal ske på betryggende måde, jfr. fabriklovens § 8, stk. 1, 2. pkt.

Til stk. 3. Selv om det må anses for selvfølgeligt, at indretninger til værn imod ulykkesfarer skal være hensigtsmæssige og anbragt på rigtig måde samt være forsvarlig vedligeholdt, har det alligevel i praksis ofte vist sig vanskeligt at få gennemført det fornødne på grundlag af de hidtidige lovbestemmelser. Der er derfor i stk. 3 optaget en udtrykkelig bestemmelse herom. Denne tager ikke blot sigte på foranstaltninger, der direkte har til formål at forebygge ulykker, men også på sikkerhedsindretninger, der tjener det øjemed at henlede opmærksomheden på faren, som f. eks. alarmsirener, og på foranstaltninger, der skal forebygge, at en allerede indtruffet fare bliver større end nødvendigt, f. eks. standsningsmidler og ildslukningsapparater.

Til stk. 4. Det er en erfaring, at ulykkestilfælde undertiden kan føres tilbage til tilskadekomnes eller andres legemlige eller åndelige tilstand, til svækkelser i konstitutionen, svimmelhed, besvimelsesanfald, mangelfuld synsevne, hørelse, reaktionsevne m. m.

Det er derfor af vigtighed, at der i loven optages bestemmelser, der tager sigte på at modvirke, at sådanne mangler hos en arbejder kommer til at gøre sig gældende.

Dertil sigter bl. a. bestemmelserne i § 5, stk. 2, og § 8, der har til formål at sikre, at arbejdsledere, arbejdere og andre får fornødent kendskab til sygdoms- og ulykkesfarer og forholdsreglerne herimod. Som supplement hertil har man i nærværende paragrafs stk. 4 optaget bestemmelser, der tager sigte på mangler ved arbejders konstitution, idet det fastsættes, at der til udførelse af særlig farlige arbejder ikke må anvendes arbejdere, som efter deres legemlige eller åndelige tilstand må anses for uskikkede hertil, og at arbejdsgiveren ikke må beskæftige arbejdere, der ham bekendt lider af besvimelsesanfald, svimmelhed, tunghørighed, stærk nærsynethed eller andre lidelser, ved arbejder, ved hvilke tilstedeværelsen af disse lidelser kan betyde en særlig fare for arbejderens omgivelser. Det har herved ikke været tanken, at arbejdsgiveren altid gennem